

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utóza, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. Nyúltéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt — évnegyedre 1 frt 50 kr. Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
---	--	--

Husvét.

A tél fagya után megfakadott új élet feslik a külvilágban, az élőfák dagadó rügyeiben, a mező virágainak sátorozó szindús koszorujában.

A sir sötét üregéből a világ Megváltójának lett diadalmas feltámadásának örömeke zeng ma a keresztény hitek ihletett ajkain!

Létünk kül és belvilága a természet és a hit ez életünnepe mintegy kapcsolatosan ujulnak meg. A nap enyhült sugarai szétépték a télnek hideg szemfedőjét s nyájas mosolyára megfakadt virágok az örök szeretet jelvényeként mosolyognak.

A ki ma feltámadott, égi tudományával megtörte a tudatlanságot, az irigységet, az üresen maradt sirból világosság és szeretet áradt az emberiségre!..

És ezeknek szemlélése és tudata közt, miért mégis mindenfelé sötét tekintetek — honnan a csüggedett keblek egy jobb, egy szebb jövődöt ápoló reményt illetőleg?!

Igen, mert bár hirdesse az újászületett természet a szeretetet, s hitünk ápolja a testvériséget, de gyarló emberi természetünk még most is a váltságnak tizenkilencedik századában oly indulatokat ápol s oly szenvedélyek által vezéreltetik, melyek az embereket, „testvérek“ helyett ellenségekké teszik. A szuronyok erdői fedik el az emberiség előtt az igazság fejlesztő napját, s a kinzó bizonytalanság nehéz ködként

hátráltatja a szabadság üdítő felvirágzását.

A hit oltárán gyérülnek az áldozók száma s még a kevés híveknek tényei is gyakran igazolják, hogy távol mintha az emberek az önzés bűneitől megváltottak lennének, mert ennek emberi nemes kötelességeink teljesítésében kellene nyilatkoznia.

De éppen itt észleljük a nagy ellentétet, mert ki a kereszten elvérezve tanítá: „szeresd felebarátodat, mint tennen magadat“ e kapzsi világban, egykorlati életben az önzés aként értelmezi: „a mi az enyém, az enyém; a mi a tiéd, az is az enyém“.

Ily gondolatok és tapasztalatok lehangolják a feltámadásnak égi örömet, megrendítik az emberekben helyezett nemes bizalmunkat, s az előtérbe lépett szennyes anyagiság kishitűvé tesz a nemes és nagy eszmék diadalát illetőleg!

De éppen ezek adnak nagyobb jelentőséget a ma szentelt husvétnak, mint a mely a feltámadás glóriájával megaranyozza korunk anyagiságának szennyessét, mint a mely a bűnök zsoldjába szegődött erény korumpált földfeletti erejét regenerálja, mindenkinek hirdetvén a sötét sir partjáról: „nincsen itt, mert feltámadott!“

De még ezzel nem végződik ünnepszentelésünk, nem elég meggyőződni a nagy, az örök eszmék győzelméről; nem elég, a feltámadás által megdicsőült igazság jövőd diadalának hitével és reményével eltelni, hanem tetteinkkel kell igazolni, hogy mi is megvagyunk váltva korunk önző bűnei-

től, hogy a kereszt, melyen az igazság elvérzett, nekünk csillag, mely rendeltetésünk felé mutat, s ez által áthatva s lelkesítve legyünk eltelve a szabadság, a szeretet, a béke eszméinek győzelmét illetőleg, mint a melyekben s melyek által fog beteljesedni az emberiség egyetemének óhajtott megváltása.

Legyen azért e husvéti nagy ünnep mindnyájunknak üdvözölve!

Vármegyebizottsági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának f. hó 2-án rendkívüli gyűlése volt, melynek egyetlen tárgyát a honvéd-laktanya kibővítése képezte.

Tudvalevő dolog, hogy a honvédség létszámának felemelése, vagyis ezredekre való beosztása és a népfelkelési intézmény felszerelése a vármegye által létesített és fenntartott laktanya és raktárhelyiségek kibővítését tette szükségessé. A vármegye közönsége e célból megvásárolta a Boér-, illetve Gálfalvi-féle telket s annak egy részét laktanya s a másik részét bérház (mint tudjuk leányiskola) számára akarta felhasználni.

A tárgyalások rendjén a dolog a m. királyi honvédelmi miniszter elé kerülván, differenciák merültek fel s ez képezte a mai gyűlés tanácskozási tárgyát.

Az állandó választmány saját javaslata kíséretében beterjesztette honvédelmi m. kir. miniszter urnak a deési m. kir. honvédlaktanya kibővítését tárgyzó f. évi leirátát, melyben tudatja, hogy az építési tervek megállapítása céljából

A „Szolnok-Doboka“ tárczája.

A hétről.

Tavaszi dolgok. — Körestély. — Közgyűlés. — Bőjtös napok. — Időjárás.

Tavaszi fény, tavaszi szellő, tavaszi meleg terjed a szabadban. A természet az idén lassan végzé nehéz munkáját; mintha az éjszaki poláris vidék éjszakája lett volna, úgy nehezedett ránk a télnek majdnem félévi tartama, békóba verve a természet örök erejét, álomban ringatva a teremtmények csöndes csirait.

Végre megmutatá szépségét, hatalmát, hogy míg szemeink az alkotások bűvös képein mereng, lelkünk gyönyörködjk a világ ébredésében, mely a feltámadás örökös diadalát jelenti.

Tavaszi van!

A hóvirág csengettyűs fejecskéjét már rég kidugdosta a hótól takart verőfényen s patyolat fehér szirmai mellől szégyenkezve húzódik el a hó. Még az ibolya csak ritkaság, de maholnap tele lesz a bokor alja; napos oldalon zöld szint kap a száraz rét s a korán zöldelő ágak rügyei pattanásig feszülnek, mint serdülő leány karjai, midőn erős izmainak enged a gyöngye ruha. Minden a feltámadás diadalát jelenti; annak virul a zöld-babér, annak terem a pálma, annak szól a népek hozsánájá.

*

A múlt hét eseményei közül első sorban a körestély érdemel említést, mely a múlt hó 29-én volt. Szépszámu hölgyközönség volt jelen, csak az volt a baj, hogy nem igen voltak férfiak. Még a rendezők se jöttek el, pedig volt vagy 28, egyharmada ott lehetett. Már reklamnak sem jó anyyi rendező. Sokan azt hitték, hogy a „másik“ ugyanis ott lesz, ő kimaradhat. Olyan ez az eset,

mint mikor a zsidók bort ígértek a sakternek, mindegyik vitt a czilinderébe vizet, hogy töltsé az átalagba, gondolva, hogy a „többi“ ugyanis bort tölt s így meg sem kottyan egy üveg viz.

Mindazonáltal sikerültnek mondható a körestély. Minden lábra állítható férfit befogtak s így 32 pár jókedvvel járta a négyeseket. Az éjfél órák után a jókedv magasra hágott, s mint mondani szokás, a kik ott voltak, azok mind jól mulattak. Fő dolog, hogy a rendezőség célját elérte; jutott a jótékony célokra, a mi többet ér a táncznál.

Ápril 2-án megyei közgyűlés volt, melyre sokan jöttek be vidékről; egyetlen tárgy volt az új laktanya építése, mely kedvező megoldást nyert s a mi fő, póthitelre nincs szükség.

A nagyhét komor napjaiban ájtatos közönség járta a templomokat; a harangok zúgása mintha némább lett volna mint máskor, majd egészen megszűnt, — a harangok a kodori völgyen át bucsut vettek „Isten hozzád te róna táj“ és eltávoztak oda, a honnan könnyű a visszatérés. A katolikusok tornyából megszólalt a ke-repelő rikácsoló hangján. Sok keresztet vet és arcra borulva veti az oláh a „matániát“, ágendákat olvas a protestáns, a feszület alatt térdel a katolikus, pászkát eszik a zsidó, kiki a maga módja szerint.

A bőjtös napokon sok vendéget látott a sörház, a déli és estéli órákban zsúfolva volt, mely ténykörülményről alapos információt nyerve — Sompi, ad majorem dei gloriám éppen a nagyhéten kezdett zenneestélyezni a sörházban.

A városi sörházba egész bucsujárások voltak; közeli összeköttetésben állott a templommal, mert sub titulo templom és bőjt történt a gar-madávali látogatás. Különbösen esendes helyiség szokott lenni, kis városban egyedül az urak szok-

ták látogatni az ilyen helyiségeket, szakácsnék, katonák, kukták vagy inasok, a hölgyközönség fény és arnyai nem járnak ide, mint nagy városokban, hol minden tarka egyvelegben mulat.

Imént említett kategóriái az emberiségnek a téli hónapokban tartatni szokott szombat-esti táncmulatságok alkalmával veszik ki részüket. A bőjtű fogyasztás is nagy volt, a különböző hal-specziesek, valamint az azoktól némileg különböző csúszó-mászók, mind talpraállottak, különböző lecke szerint kerültek az asztalra, sóspercek is akkora mennyiségben fogytak el, hogy ezen sós tüneményekből angyalok létráját lehetett volna összeállítani. **

Időjárásunk áprillisi elejével régi hírnevéhez képest megváltozott. A márciusi meleg napokat hideg, szeles idő váltotta fel; sok tisztességben megfakult téli kabát újra előkerült, különben más évekhez képest április asszonyosság az idén elég tisztességtudó és reményt nyújtott arra, hogy a husvéti napokat derült idő mellett fogjuk leünnepelni. A nagyhét gyöngén érintett sanjargatásai után, melyek különben sok helyen inkább a gourmand-eoknak való bőjtös ételek esiklاندزاسában nyilvánult, jól fog esni a husvéti bárány, kalács, diós és mákos kifli és a szentelt dolgok több aprósága. Lesz husvéti loesolás, viszonzva ibolya esokorral, muskátlival, majoránával, piros tojással, kinek a hogy ereszt és a milyen kedves a legény; a finom patscheuli és ylang az otkolonig, vagy még tovább a márciusi hóval higitott terpentinig mindenféle illat és „jó szag“ éreztetni fog; gavallérok sétatálczába rejtik a masinát, fiatal emberek fecskendőt használnak, diákok üvegből „precskelnek“. Szóval lesz egy kis mozgalom, mely az ünnepélyes csendét megtöri s az embereket bolondos gondolatokra hangolja.

Boldog ünnepeket!

V.

mult 1889. év október hó 4-én a helyszínen működött vegyes bizottság megállapításait, mint a honvédség elhelyezési igényeinek egyedül megfelelőket, a maga részéről is elfogadja, ellenben a vármegye közönségének azon kívánalmát, hogy a Gálfalvi-féle teleknek egészben a laktanya telekhez való csatolása mellőztessék, nem fogadhatja el, felhívja a vármegye közönségét, hogy a laktanya kibővítésének a vegyes bizottság megállapításának változatlan fönntartásával való foganatbavételét biztosítsa annál is inkább, mert ettől teszi függővé a m. kir. honvédszázalójnak továbbra is Deésen való meghagyását.

Tekintettel arra, hogy a vegyes bizottságok által megállapított építkezések foganatosításával, valamint a megvásárolt telek értékével befektendő, mintegy 25—30,000 forintnyi tőke törlesztését az ugyancsak a vegyes bizottság által tett számítások szerint mintegy 3100 forintnyi évi bér biztosítani fogja, a nélkül, hogy a tervezett építkezések a vármegye közönségének valamely újabb megterhelését vonnák maguk után;

tekintettel továbbá azon fontos érdekre, melyek a m. kir. honvédszázalójnak továbbra is Deésen való megtartását feltétlenül szükségessé teszik:

Az állandó választmány javaslatához képest a vármegye közgyűlése határozatilag kimondotta, hogy azon esetre, ha honvédelmi m. kir. miniszter ur a jelenleg meglevő és a pótépitkezések folytán létesítendő laktanyai férőhelyek bérét a vármegye közönsége részére 30 évi időtartamra biztosítja, a maga részéről kész a laktanyai építkezéseket a vegyes bizottság megállapításának megfelelő módon és a Gálfalvi-féle egész telekre is kiterjesztve foganatosítani.

A vármegye alispánját egyidejűleg megbizta, hogy a vegyes bizottság megállapításainak megfelelő tervek és költségvetések elkészítése iránt intézkedvén, azoknak kormányhatósági jóváhagyása után az építkezések biztosítása iránt saját hatáskörében megfelelőleg intézkedjék.

LEVELEZÉS.

M.-LAPOS, 1890. márcz. 31.

Képviselőválasztás.

Mozgalmas napja volt községünknek márcz. 31-ike, midőn megérkezett a várva-várt nap, mely időre volt kitűzve kerületünkben az időleges képviselőválasztás. Ezen mozgalmat még fokozta azon elterjedt hír, hogy Va. ga György albirót vagy 14 választó függetlenségi programmal követjelöltül kívánta felléptetni, s így ennek következtében nem a győzelem reménye, de a küzdés, a sok ingyen munka megtétele, nehézsége lebegett szemünk előtt, s meg a sok kellemetlenség, mely a választások lefolyása alatt elő szokott jönni.

Azonban a választás reggelén, 8 $\frac{1}{4}$ órakor, nevezett jelölt írásban közölt jelentésében visszalépett jelöltetésétől, s így a vál. törvényben előírt 8 $\frac{1}{2}$ órakor választási elnök Voith Jakab kihirdette az összegyűlt választók előtt, hogy miután az előírt törvényes időig csak egyetlen követjelölt lett bejelentve, tehát ifj. br. Bornemisza Károly ur ömeltőségét, mint egyedüli jelöltet, egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentvén ki, s mintilyent kívánja éltetni, mely után felhangzott a lelkes és szűnni nem akaró éljenzés.

Ennek tudatása után megindult a nagyszámú választóközönség az o. láposbányai bányász-zenekar hangjai mellett, nemzetiszín lobogók s a banderisták tömeges kíséretében a megválasztott képviselő ifj. br. Bornemisza Károly ur szállására, a hol vál. elnök Voith Jakab a mandatumot igen szép szavak kíséretében átnyújtotta, mely után az éljenzések sűrű száma következett.

Néhány másodperc eltelté után képviselőnk szólott a vál. közönséghez, megköszönte a benne helyezett bizalmat s ígérte, hogy tehetsége szerint híven fogja képviselni a kerület érdekeit. Most újra felszengtek az éljenkiáltások a választók ajkairól.

Minthogy képviselőnk a román nyelvet nem beszéli folyékonyan, ngs. Simó Lajos orsz. képvis. ur volt szíves tolmácsolni a képvis. által elmondottak értelmét, s így ért véget reggeli 9 $\frac{1}{2}$ órakor az egyhangú követválasztás.

Pont 12 órakor helybeli vendéglős Petki Sándor dúsan terített asztalaihoz ültünk mintegy 150-en s vagy 840—50 választópolgár más helyeken felterített asztaloknál étkezett vig zene hangjai mellett.

A pohárköszöntők sorát képviselőnk kezdte meg, ő felségét, a magyar királyt és családját éltetvén, boldog uralkodást kívánt; e szavak elmondása alatt a közönség állva lévén, éljenkiáltásokkal zárta be a jókívánságot. Ezután poharat emeltek: Breuer Zsiga a képviselőre, Lebedi János a főispánra, Besenczki János Simó Lajosra és később a vál. eln. Voith Jakabra.

Tér nyilván a pohárköszöntések sorára: Bene László éltette Vass Imrét és családját, Simó Lajos a magyar kormányt és minisztereket, képviselőnk a bányász tiszteket és munkásokat, Lebedi János és Nagy Miklós a képviselőt.

Éltetve voltak továbbá az orvosok, körjegyzők, lelkészek, tanítók, polgárok, valamint a helyi adó- és telekkönyvi hivatal, ugy a takarékpénztár tisztviselői és részvényes főtényezői stb.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor vége lévén az ebédnek, képviselőnk meleg szavakban vett búcsút a közönségtől az örömdetes vizitáltság reményében.

Egy választó.

VEGYESEK.

— Vármegyénk közigazgatási bizottsága rendszeres ülést e hó 11-én d. e. 10 órakor tartja meg.

— **Értesítő-meghívás.** A szolnok-dobokamegyei tantőtestület deési fiókköre e tanév harmadik rendes közgyűlését f. hó 9-én (szerdán) d. e. 10 órától kezdődőleg Deésen, a polg. fiúiskola helyiségében a következő tárgysorozattal tartja meg: 1. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Nyilvános tanítás a beszéd-értelem-gyakorlat köréből az első elemi osztályban, tartja Maksai Vilma bálványos-váraljai tanító. 4. Felolvasás: „A méhtenyésztés s ennek hatása a népműveltségre“, tartja Józsa János deési polg. isk. tanító. 5. Záradékol felolvas Kádár József deési polg. isk. tanító a megye 1848—49. évi történetének sajtó alatt levő művéből egy részletet. 6. A megyei központi választmány 72—1390. sz. átírata, melyben értesíti fiókkörünket, hogy a jelen évi általános megyei tanítókgyűlés május hó 17-ikére lett kitűzve. 7. Indítványok. Miről a kör tagjait midőn értesítem és megjelenésre kérem, egyszersmint boldog ünnepeket kívánok! A tanügy előjáróit, barátaikat s a nevelésügy iránt érdeklődő szülőket pedig tiszteletteljes bizalommal kérem, ajándékozzák meg testületünket szíves megjelenésükkel. — Deés, 1890. évi ápril hó 3. — Budai Elek, f. k. elnök.

— **A deési tagosítás.** Városunkban a tagosítási előmozgalmak az alkotmányos korszak beálltával kezdődtek; már az abszolút kormány egy pátense által az erdélyi, ugynevezett nemes városokban is azt megengedhetőnek jelentvén ki. Azonban az első lépések megtétele után ezen ügy a napirendről mintegy le lett véve, s csakis ez előtt mintegy öt évvel ügyvéd néhai Lészai László, mint egyik deési birtokos, ez érdekében az illető helyen határozó lépéseket tett, melynek következtében az előzetes törvényszéki tárgyalások sorozatán a helybeli törvényszék egyik munkás bírója, Hosszu László, ernyedetlen és tapintatos vezetése mellett, tagosító mérnök Pávik Sándor törhetlen szorgalma s a felek érdekeinek igazságos tekintetbevételével keresztül vivén a tagosítást, s napokban harmadmagával az egyes birtokosok földrészleteinek kiszakítása végett városunkba érkezett. Bár egy kevéssé az idő előrehaladt, de tekintve azt, hogy nálunk a térségen a vetés — a mint mondjuk a két Szent-Györgynapja közt szokott történni; a hátán hegyes része pedig nagyobb részt a város és egyes nagyobb birtokosok tulajdonába megy, itt az elhelyezkedés gyorsan fog megtörténni; s tekintve azt, hogy őszi vetés alig történt valami, nem látunk semmi akadályt, hogy az új tag mindenkinek e tavaszon tettelegesen birtokába adassék, mert a pusztá kijelölésnek az új birtokosokra nézve az őszi birtokbavétel sokkal több bajt és kellemetlenséget okozna, a kijelölő barázdák nem respektálása miatt, mint azon méltányos kárpótlás, melyet már a földjeiken tett munkálatokért egy méltányos becsű utján kaphatnak. Azért legyünk mindnyájan készek, a működő mérnököknek nehéz munkáját őszinte segédkezésünkkel könnyűvé tenni saját érdekünkben is.

— **Hetivásár.** A mult héti vásár, mint a husvéti ünnepeket megelőző, rendkívül népes volt, s piacunk mintegy el volt árasztva a különböző élelmi cikkekkel, melyek — természetesen, hogy a hó 1-ső napja is lévén — gyorsan elvásároltattak. Buza és törökbüza a lanya kereslet következtében egy pár krt esett. Pityókával nagyon el volt a piac árasztva, nemcsak a vidéki gazdák behozatalával, hanem a Királyhágón tulról nyereségre vásárolt vasuti szállítással is; az ár a faj minősége szerint 25—30 kr. közt ingadozott.

— **A regálé-kártalanítási kötvények** a közlebbi napokban lettek a bürzén kibocsátva, s mint örömmel konstatalható, rokonszenves fogadtatásra találtak. Még pedig egy éve, hogy a magánosok kártalanítási igényeiket bejelentették s a mult héten már forgalomba lehetett hozni a kötvények egy részét. Hogy e cél elérésére mily erőlkifejtésre volt szükség, az kitűnik abból is, hogy több mint 47,000 magánfél nyújtotta be kártalanítási igényeit. Ez az eredmény alig lett volna elérhető a magyar fináncziák rendezése nélkül. Még tavaly lehetetlennek tartották, hogy ez uj 4 $\frac{1}{2}$ %-os állampapir 90-nél magasabb ár érjen el s a kormányis e számot jelölte meg körülbelől olyannak, a melyen e kötvényeket forgalomba akarta hozni. S ime egy bécsi konzorcium, mely a legnagyobb bankokból alakult, átvette a már most értékesíthető kötvényeket s 92%-ot fizetett értük, forgalomba hozván azokat a legnagyobb könnyűséggel 94 $\frac{1}{2}$ %-on. A kormány intézkedett az iránt, hogy e papir tömegesen ne vettessék a piacra, s így nem lehet aggodni, hogy esetleg ez árfolyam le fog szorítottatni. Az említett pénzcsoport egyelőre 20 millió frt értékűt vett át e papirokból.

— **A cukorrépa** ez idei termeléséről keletlenül hirt vettünk. A részvénytársaság e napokban, midőn a mezőgazdaság teljes indulóban van, igen sok marosmenti községet váratlan zavarba ejtett. A termelők a répatermelésre előkészített táblák számára, midőn épen várták a vetőmagot, e helyett kaptak egy meg nem okolt rövid értesítést, hogy az illető községek a cukorrépa-termelésből kizárattak, s velük szemben a részvénytársaság a szerződési viszonyt felbontja, megszünteti. És e kizárás nem egyes termelőkre, hanem egész községekre szól. A részvénytársaságnak ezen eljárása érzékenyen sujtja a gazdák közönséget, mely a cukorrépatermelésre előkészült, s hogy ily későn értesítettik a termelőt a kizárásról, ez arra mutat, hogy a társaság vezetésében nincs elég komolyság, nincs semmi bizalomgerjesztő.

— **Értesítés.** Tisztelettel tudatom t. előfizetőimmel, hogy a „Megye 1848—49. története“ több akadály miatt az ígertem időre meg nem jelenhetett. Reményem, hogy a jövő hó közepén szétküldhetem, addig is előfizetéseket 1 frt 20 kr-ával elfogad: — Deés, 1890. ápril 2-án. — Kádár József, szerző.

— **Kossuth Lajos kolozsvári diszpolgári oklevele** elkészült. Az okle-él vastag fehér papírra van rajzolva s izlés, finomság s művészi szépség tekintetében ritkítja párját. A nemes egyszerűséggel gyönyörűen kiállított okmány első lapján művészi tusrajzban van ábrázolva a szabadság geniusza, egyik kezében a felvilágosultság és szabadság fákláját lobogtatva, másik kezével — melyen széttört bilincs van — sötétre mutatva, melyből kiemelkedik. Lábainál hatalmas himoroslán pihen, mintha csak most ébredne fel szunnyadtából. A rajz kivitele megragadó szép. A második lapon Kolozsvár czimere van rajzolva. Az okmány szövege fekete tus írás, s végig egyenletes, szép munka, mely remeke a kalligráfiának.

— **Iparunk fejlődése.** Baross Gábor kereskedelmi miniszter — hir szerint — elhatározta, hogy egyes iparágak fejlesztésének fokozására az egész országra kiterjedő speciális szakkiállításokat rendez a kereskedelmi muzeum kebelében. Egyelőre a bőripar, textilipar és az agyaginarra kiterjedő ily kiállítások tervezetnek, melyek közül az első egy országos bőripar-kiállítás lesz, mely esetleg még ez év folyamában, de vaidszünleg csak a jövő évben fog megtartatni e fel fogja ölelni a hazai bőripar összes ágait és azoknak segédeszközeit, nevezetesen a bőrgyártást és timárságot, a lábbeli-, szíjgyártó-, bőrdöns-, keztyüs- stb. ipart. E kiállítási-tervezet ugy látszik egyik kiegészítő programponja a sokszor emlegetett iparfejlesztési akciónak.

— **Katonai póthitel.** A közös hadügyminiszterium a füst nélküli lőpor alkalmazását fogja már legközelebb a közös hadseregben behozni. E célra, valamint a lőfegyverek megfelelő átalakítására s részben új fegyverek vásárlására tetemes összegek igényeltetnek, melyek az 1890-iki katonai költségvetésbe felvéve nincsenek. A hadügyminiszter ez összeg fedezésére a delegációtól póthitelt fog kérni. A póthitel, melyet a delegációtól kérni fognak, legalább négy millióra fog rugni.

— **Tűz- eset.** Hesdátan e hó 2-ikán este 6 óra után Mánn Pártenie birtokos gabonása meggyult, s mivel a gabonásban egy hordó szilvápálka volt elrejtve, a tűz oly nagy lángot vetett, hogy valóban az egész lakosságot rémületbe hozta. Elégett: a gabonás, a ház, egy juh-akol és több juh, gabona. A kár 300 frtra tehető. Más lakosok kárt nem szenvedtek, a mi különösen köszönhető Perint Jakab szamosujvári kereskedő erélyes eljárásának, ki az ő vizipuskájával sokat ottott saját cselédjei segítségével.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A múlt hó 29-én tartott körestély összes bevétele 114 frt volt. Ebből 76 frt személyjegy, 24 frt családjegy, 12 frt felülfizetés, 2 frt pedig jegykváltás czímen lett bevéve. Felülfizettek: Stern Miklós mérnök 4 frt, ngygs. Szarvadi Pál kir. tan. apispán 1 frt, Haás Pál 1 frt, Klenhárt Vince mérnök 1 frt, Tarsoly Zoltán 1 frt, Biró Antal 1 frt, dr. Bónis Arpád 1 frt, Gaál Károly mérnök 1 frt, Rehák Gusztáv 1 frt. Jegyeiket kiváltották: Székely József mérnök 1 frttal és Pfeiffer János 1 frttal. Kiadás volt 55 frt 99 kr., tiszta jövedelem 58 frt 1 kr. Mindkét körestély tiszta jövedelme azonnal a helyi takarékpénztárba lett elhelyezve, honnan csak a harmadik körestély megtartása után lesz kivéve és a meghívóban jelzett egyleteknek átadva. Kedvesen emlékszünk a megtartott két estélyre, mert a szépszámu hölgy-koszoru vidám kedélyvel jutalmazta a rendezőség fáradozásait, s meggyűnk volt főemberének — a nőegyleti jubileum alkalmából rendezett közebeden mondott — kedélyes pohárköszöntőjére hivatkozva büszkén mondhatjuk, hogy városunk szép és kedves hölgyei csaknem mindnyájan jelen voltak. — Óhajtuk, hogy a kik hiányoztak a jövő alkalommal jelen legyenek! Azok pedig, a kik a jelzett nemes czélokra megjelenésökkal és filléreikkal áldoztak, fogadják a rendezőség forró köszönetét. — Deés, 1890. ápril hó 3. — Dr. Bónis Arpád, r. b. elnök. Hussek Flórián, pénztárnok-helyettes és Budai Elek, r. b. jegyző.

— **A Bismarck helyére kinevezett Caprivi tábornokot** eszes és óvatos embernek ismerik. 1831-ben februar 24-én született; atyja felső bírósági titkos tanácsos volt. Külsőleg Caprivi emlékeztett Bismarckra. Ugyanaz a hatalmas alak, ugyanaz a sima, kopasz fej, ugyanazok a bozontos szemöldökök és ugyanaz a szürke bajusz. — Caprivi fellépése a birodalmi gyűlésen mindig tárgyilagos volt. Az új kanczellár iránt minden körben nagyon élénk rokonszenv nyilvánul. Ellenfelei is hangsúlyozzák, hogy kiváló tehetség, szilárd jellem.

— **Vakmerő rablás.** Nagypénteken délelőtt, míg a helybeli zárdafőnök a templomi szolgálattal volt elfoglalva, még eddig ismeretlen tettesek lakszobájába betörték, s ott íróasztala fiókját feltörték, s az abban készletben tartott 30 frtnyi pénzt kivették; azután egy erős vasládának fedelét — miután zárját fel nem feszíthették — véssével szétreperesztve, az abban volt ingóságait is elrabolták ezüst zsebórájával együtt, sőt a mellékszobába is behatoltak s onnan is az illető lelkész kevés pénzkészletét elrabolva, észrevétlenül távoztak. Még eddig a tettesek nyomára nem jöttek.

— **Az erdélyi VIII-dik tenyészállatkiállítás** határnapja az erdélyi gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya által augusztus hó 29-étől szeptember 1-éig terjedő időre tüzetett ki s a földmívelési miniszter fel fog kéretni, hogy a fogarasi lovak árverését ismét ezen alkalmakra Kolozsvárra visszahelyezze. A bizottság továbbá elhatározta, hogy a kiállítás másnemű tárlatokkal, például termény-, virág-, gyümölcs-, mézkiállítással kapcsolatosan rendezendő, mely terv részleteinek kidolgozására Szabó József, báró Bánffy Ernő, dr. Szentkirályi Ákos, Bodor László, gróf Béli Ákos, Ritter Gusztáv, dr. Nagy Mór és a titkárból előkészítő bizottságot küldött ki.

— **A bécsi gazdasági kiállítás** magyarországi rendező bizottsága legnagyobb sulyt fektet a borkiállításra. Sikere biztosítottnak mondható. Több mint 500 magyar bortermelő vesz részt a kiállításban. Maga a borkiállítás ugyanazon a nagy vasállványon nyer elhelyezést, mely az 1885-iki országos kiállításon volt látható. A borkiállítás mellett kap helyet a magyar méhészeti kiállítás. Közük azonban lesz egy pavillon, melyben a magyar borokat kicsinyben, két decziliteres üvegekben fogják elárusítani. Ezenkívül még a kiállítási területen 10 borkostoló csarnokot állítanak fel s két pezsgő pavillont is. A magyar csárdában pedig

csak kizárólag magyar bort és pezsgőt fognak elárusítani.

— **Vettük a Szamosujvárt** megjelenő „Armenia“ 4-ik vagyis áprilisi füzetét, melyet gróf Kun Géza magvas értekezése nyit meg „Az új perzsa nyelv birtokragjairól“, ezen kívül folytatását hozza Dr. Molnár Antal művének s több érdekes cikkei mellett közli Lendvayné Hollósi Kornéliának a közelebről elhalt magyar csalógnak egy sikerült ifjúkori arcképét. Ajánljuk a közönség pártoló figyelmébe.

— **Beküldetett.** Tiszta selyem mintázott foulard meterenkint 1 frt 20 krtól 3 frt 90 krig (körülbel 450 különböző mintában) szétküld ruha vagy darabonként vám- és portomentesen a házhoz szállítva G. Henneberg (cs. és kir. udv. szállító) gyári raktára Zürichben. Minták azonnal. Levélportó 10 kr.

Apró hírek. E héten nem volt a közbeszédnek érdekesebb tárgya, mint a Bismarck lemondásának körülményei, az ahhoz fűződő egybevetések, a következmények találgatása, szóval, a mi e nagyjelentőségű világeseménynyel összefügg. — **Bismarck** herczeg nélkül fia, Bismarck Herbert sem akart állami szolgálatban maradni. — **Azok a híresztelések,** mintha Bismarck herczeg visszalépése a német külpolitikában változást fogna maga után vonni, s különösen, hogy Vilmos császár a hármass szövetség helyett az Oroszországhoz való közeledést óhajtja, czáfolatokat vont maga után. — **Reuss** herczeg, Németország bécsi nagykövete, a német császár nevében ujjlag biztosította ő Felségét, hogy Németország külpolitikája a jövőre sem fog változást szenvedni. — **Bismarck** herczeg bizalmas körben állítólag így nyilatkozott lemondásáról: „Engem Frigyes császár özvegye lőtt meg Hintzpeter revolverével.“ Hintzpeter a császár volt nevelője s most bizalmasa. — **Egy orosz lap** azt mondja, hogy a nemzis végre utolérte Bismarck herczegét és a német birodalmat. — **Bulgáriából** ujra hallatszik, hogy ha a fejedelem elismerése nem következik be, a szobranye maga lát hozzá a bolgár ügyek rendezéséhez, s engedni fog a nemzet kívánságának és kimondja Bulgária függetlenségét. — **Szófiából** jelentik, hogy Panicza, ki eddig hallgatott az ellene emelt vádakak illetőleg, most a vizsgáló bizottság előtt részletes vallomást tett a tervezett összeesküvésről, melynek, állítása szerint, az lett volna a célja, hogy Bulgáriát és Oroszországot kibékítse egymással. — **A szerb miniszterium** ujjáalakítása. A miniszterelnökséget és külügyi tárczát megtartotta Gruics tábornok, ki most a kettőből még átvette a hadügyit s ezután három tárczát fog kezelni. — **Az oroszországból érkező hírek** mind azt beszélik, hogy az alkotmányos reformok behozatala érdekében ott valóságos forrongás jelentkezik.

IRODALOM.

— **Nagybecsű szakmunka** jelent meg az idén január közepén, melyet az egész fővárosi sajtó osztatlan elismeréssel fogadott. Címe: „Telekkönyv, birtokrendezés, telekkönyvi átalakítás, betétszerkesztés.“ Irta Káplány Géza, budapesti kir. ítélőtáblai bíró. Első kötet (Telekkönyv.) ára 5 frt. Kapható szerző lakásán: Budapesten, VIII. kerület, Sándor-utca 36-ik szám.

— **A „Fatenyésztési Lapok“** szerkesztője: Erschinger János lapunk utján tudatja a n. é. közönséggel, hogy az általa dr. Lucas Ede hírneves pomologus műve után átdolgozott „A vasutitöltések és lejtőinek befásítása“ című munka 30 kr. leszállított áron kapható a szerzőnél Ujpesten. A könyv különösen sövényalakításokkal és teleytésekkel foglalkozik bőven, a miért mindenki hasznát veheti.

— **Debreczenben** Szűts Mihály gazdasági tanintézeti tanártól „A jégkár ellen való biztosítás és a károk becsülése“ című mű jelent meg. Bolti ára 1 frt 50 kr., s ugy a szerzőnél, mint bármely hazai könyvtárban megrendelhető.

— **A legújabb kor története** jobban leköti figyelmünket, mint a már rég elmúlt idők. Marczali Henriknek, a jeles történésznek ily című munkája, melyet Révai testvérek könyvkiadóhivatala boesát közre, kétszeresen érdekes, mert a közelmúltak felett állva és ezeknek hű képét nyújtva, tanít, nemesít és szórakoztat egyszerre. Ajánljuk a jeles műnek 30 kros füzetekben tör-

ténhető könnyű, kényelmes és olcsó megszerzési módját.

— **Megjelent** „Az orsz. zene- és színművészeti akadémia huszonöt éves története“, összeállítva Várad Antal titkár által, kinek tollából függelékül hozza az ünnepélyre írott „Múlt és jövő“ drámai prologot, melyet az e f. hó 26-án lefolyt ünnepély alkalmából az intézet volt növendékei adtak elő a budapesti nemzeti színházban.

— **Megjelent** a kiadó: Révai testvéreknél Mikszáth Kálmán munkáiból újabb két füzet, a 18. és 19-ik. A most előtünk fekvő két füzetből kiemeljük a kedves „Frivol aktá“-t, melynél jobbat, eredetibbet, vonzóbbat, elragadóbbat keveset ismerünk. A 19. füzetrel már a negyedik kötet jár a vége felé. Ajánljuk e 35 kros füzeteket.

KÖZGAZDASÁG.

A burgonyamag nemesítése.

A burgonya, vagy közönséges elnevezés szerint a pityóka, hogy háztartásunkban mily nagy szerepet visel, általánosan ismert dolog, ugyanazért nagyon közhasznu megismerkedni azon eljárásokkal, melyek annak hozamát, illetőleg termését fokozzák, nemesítik.

Tudvalevő, hogy ha valamely földben éven át folyton burgonyát termesztünk, akkor a termés bizonyos évek mulva folyton csökken, folyton kisebbedik. Minthogy ugyanezt minden más növény termesztésénél tapasztalhatjuk, azért a helyesen gondolkozó gazda nagy sulyt fektet a czélszerű vetésforgóra, mely abból áll, hogy bizonyos területen minden évben más-más növényt termeszt s ugyanazzal csak bizonyos évek mulva tér vissza. A mely gazda vagy kertész nagy termésekkel dicsekedhetik, az bizonyára helyes, okos, szerű váltógazdaságot üz, melyet nemcsak nagy birtokokon, hanem kisebb kertekben is czélszerűen be lehet osztani s keresztül vinni. A nagyobb termések másik feltétele az, hogy a vetőmagot többször cseréljük, tehát nem czélszerű folyton ugyanazt a burgonyafajtát termesztetni még váltógazdaság mellett sem. De a lehető legnagyobb termés elérésére még a váltógazdaság és vetőmagcsere sem elegendő, mert bármennyire is tagadják némely oldalról, hogy a növények nem fajzanak el, minek ellenkezőjét különben már nem egyszer bebizonyították, mégis tagadhatatlan, hogy minden burgonyafajta bizonyos idő mulva elfajzik, kevesebb és rosszabb termést ad, bármilyen jól mivéljék is a földjét, s azonkívül a betegségek is mindig a régiebb fajtaakat támadják meg jobban és nagyobb mértékben. Ezért a magról tenyésztett új burgonyafajták majd mindig jobb termést adnak, mint az öreg fajta. Minden gazdának, minden kertésznek tehát saját érdekében van, hogy burgonyáját minden 6—8 évben ez irányban is megújítsa vagyis a fajta a mondott időközökben megváltoztassa. Az így tenyésztett ültetni való burgonya a nagyobb előállítási költséget már az első terméssel igen bőven megtéríti.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Alólirott tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy Husvét második és harmadnapján délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig az általa készített közimunkák a helybeli polgári fiúiskolában szives megtekintés végett ki lesznek állítva.

Együttal ajánlja magát, mint vizsgázott tanítónő, mindennemű nőimunkák tanítására, valamint francia, német és szabadkézi rajz órák adására.

Tisztelettel

NIKLAS JOZEFIN.
Kodor-utca 2.

(97)1—1

ELVESZETT

Retteg és Deés között márczius 31-én este 7 óra tájt — kocsimból kihullva — egy sárga-nádszínre festett sétat, melynek belsője lőszerekkel van ellátva. A szives megtalálót ezen nyílt sorokkal felkérem, hogy azt a deési rendőrséghez beadva, ezalkalommal a számára letett 3 frt fáradságdíját azonnal felveheti.

(98)1—1

KUSTÁR LAJOS, orvos.

MEGJELENT

s Gálócsi Samu könyvtár által kapható:

„VISSZAEMLEKEZÉSEK.”

1830—1850.

Irta KOVÁCS SAMU.

Ára 1 forint.

Ezen visszaemlékezések egy oly korra vezetnek vissza, — mondja a szerző az előszóban — midőn mind szellemi, mind anyagi tekintetben napjainktól egészen eltérő elveket követtek, törekvéseket ismertek és vágyakat ápoltak. Saját élményei, tapasztalatai és ténykedései emlékét költi fel e nagykorosak tördelt rajzainak most ragyogó, majd sötét, de mindig nagyjelentőségű keretében. — Felkeresi visszaemlékezései halvány fényénél a nemzeti közszellem fejlődésének első kezdetét; tárgyalja az érvényre emelkedett szabad eszmék forrongó küzdelmeit; elkíséri, ott van az ezekért folytatott harcokban és a nagy nemzeti bukás sirhantján egy szebb, egy boldogabb jövőnek vigasztaló reményével, törhetlen hitével áll meg.

Ezen műre vonatkozólag írja a komoly „Pesti Napló”, hazánk e nagyteknélyű lapja:

Egy tizíves kis kötet jelent meg Deésen, Kovács Samunak tollából. Eleven, érdekes visszaemlékezések, élvezhető formába öntve, s a mennyiben mindaz, a mit benne összehordva látnunk, egyrészt a szerző saját s impressiókban hiven megőzött emléke, másrészt a nemzeti közszellem fejlődésének kezdetéből vett számos érdekes adat és így a helyinél tágabb körű érdeklődésre is számot tarthat. Az érdekes kis kötetből közlünk két fejezetet.” (VII. XI.)

Erről az érdekelt kolozsvári nemzeti színházi igazgatóság azon megjegyzéssel értesítettik, hogy a kisajátítási terv és összeírás a tárgyalást megelőzőleg 15 napig Szakatura község előjáróságánál közszemlére lesz kitéve; egyuttal megjegyeztetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelt fél nem jelen meg.

Szolnok-Dobokavármegye közig. bizottsága nevében

Deésen, 1890. márczius hó 20-án.

Id. br. Bornemisza Károly, főispán.

Fontos mindenkinek

a fogak épen fentartása, mit leghibzatosabban a jó szájvíz és fogpor vagy fog-pászta használatával érhetni el.

Dr. Gust készítményei a száj és fogak ápolására, felülmúlnak hatásban minden eddig a kereskedelemben megjelent e fajta készítményeket, mert az eddig e célra használt legjobb anyagokon kívül még új, kimagaslólag antiszeptikus, t. i. revesedés elleni szereket tartalmaznak, melyek a legújabb vizsgálatok és tapasztalatok szerint alkalmasak a fogak megbetegülésének elejét venni s odvas fogaknál a betegség továbbterjedését megátolni.

Említett készítmények egyszersmind tisztítólag, erősítőleg, fenntartólag és kellemesen üdítőleg hatnak a szájürege szerveire, s a beteg fogaknál és gyuladt foghúsánál gyakori rossz bűzt és izt megszüntetik.

E szájvíz szabályos használata némely nyakbetegség ellen is óv.

Egy palack szájvíz, 50 kr. és 1 frtjával, elegendő több hétre.

1 doboz fogpor 25 kr. és 50 kr.

1 adag fogpászta 40 kr.

Fő szétküldőhely: Stenner Frigyes győgtára az arany-országhoz, Brassóban; kapható Deésen Bóth Pál, Szamosújvárt Placsin-tár Dávid gyógyszerárán és a legtöbb győgtár és illatszerek-kereskedésben.

Eladó birtok.

Felső-Pusztá-Egresen (Szolnok-Dobokamegye) 1900 kath. hold birtok, fele részben szántó, kaszáló és legelővel, belső- és külső gazdasági épületekkel, 2 egykővű lisztelő malommal eladó.

A birtok erdősége a rettegi vasúti állomástól egy pár órai járássra fekszik.

Értekezhetni személyesen, vagy postai uton alulírottal Hadadon (Szilágymegye), vagy Szántó Alberttel Galacson (Besztercze-Naszódmegye. Posta: Szeretfalva). Hadadon, 1890. február 20-án.

(63)3—6

Szántó Károly.

UJONNAN BERENDEZETT ÜVEGES ÜZLET Deésen.

Alólírt van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a főtéren, a róm kath. eklézsia házában levő üzletemet a mai kor kívánalmainak megfelelőleg ujonnan berendeztem

porcellán és üvegtermékekkel, lámpa, tükör, aranyléc és táblaüvegekkel, melyeket a legmérsékeltbb áron árúsítok el.

Felvállalok továbbá épület-üvegezéseket, képkereteket s minden ez üzlethez tartozó munkákat a legjutányosabb áron mellett.

Magam a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel:

(98)1—1 JERZSABEK SÁNDORNÉ.

Szolnok-Dobokavármegye közig. bizottsága.

575—1890. Hirdetmény. (89)3—3

A szamosvölgyi vasut deés-zilahai vonalának építési céljaira Szakatura község határában szükséges és a kisajátítási tervben és összeírásban megjelölt területekre nézve kereskedelemügyi m. kir. miniszter ő Nagyméltósága a folyó évi márczius 9-én 14.129. szám alatt, az 1881. évi XLI. t. cz. 33. §-a alapján a törvényes kisajátítást rendelve el, ez ügyben Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán elnöklete alatt kiküldött bizottság által megtartandó helyszíni tárgyalás határnapjául 1890. április hó 17-ik napjának délelőtti 10 órájára Nagy-Ilondán a főszolgabírói irodában tüzetik ki.

MAGVAK

Brugovitz és Rehák

(EZELETT KISS JÁNOS)

vas., fűszer- és magkereskedés Deésen.

Ajánlják egészen friss

here-, fü-, répa-, konyhakerti- és virágmagvaikat;

továbbá

gazdasági cikkekkkel

u. m.: vasekék, ekerészek, ásók, lapátok, kerti szemző ollók és fűrészek, kaczrok stb.

dúsan felszerelt raktárukat.

(96)2—*

BOCSÁNCZY és TAMÁSSY K.

ujonnan berendezett férfi és női divatáru üzlete Deésen.

Van szerencsém a nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon t. Vajda-féle bazár ujonnan épült helyiségében (a Nemzeti színház mellett) egy a mai kor igényeinek megfelelő

férfi-, női-divat-, kézmű-, posztó-, czipő-, kalap és rövidáru stb. üzletet

egészen ujonnan rendeztünk be.

Raktárunkon nagyválasztékban kaphatók:

Selyemkelmék, u. m. Feille, francaises, Sat. d'Lion, Sat. Mer-veux, Sürah, Atlasz, stb. fekete és minden színben.

Ruhakelmék a legujabbak, minden szín és minőségben.

Vásznak: rumburgi, hollandi, Creasz, bécsi házi, schiffon gya-potgyolcsok, férfi és női fehérneműek, alsó ingek és nadrágok, butor-szövetek, ágy és asztalterítők, matrác, paplan, szőnyeg, függöny, mider, keztyű, mindennemű diszek és bélések.

Férfi ruhakelmék a legolcsóbb árak mellett

Kész férfi és női ruhák a legujabb divat szerint felelősség mellett készítettnek.

Kalapok és hozzátartozó diszek, minden fajta és színű szalagok, csipkék, tollak és virágok, legyezők, rüschek, valamint számtalan más ujjabb férfi és női piperetárgyak.

Dús választék menyasszonyi koszoruk és fátylakkól, színházi és

disz fejékekből. Legujabb divatu színes Triko-derekakból. Posztó, selyem, cachsmir és hárászkeendőkből. Kész női felöltőkből, por- és esőköpenyek és Jaquettekből — Batiszt és lenhímzésekből.

Bel- és külföldi kész és kezdett női munkákkal és hozzátartozó mindenféle anyagokkal, u. m.: mosóselyem, varró, himző, kötő, ne-czoló, horgoló selymek és czernák. Stikkoló és kötő gyapot D. M. C. franczia gyártmánya. Ugy minden színben belföldi színes és fehér gyapottakból gyári raktár.

Férfi, női és gyermek kötött harisnyák minden színben. Kötött reklik és fejkötők. Hárász gyermekköntösök, reklik, bujkák, papucsok, női- és gyermek szoknyák. Kulstartók, kendő- és kefetartók, ujság- és le-véltartók, szervét szorító és még itt elő nem sorolható számtalan cikkek nagy választékban.

Női ruhákhoz egy derék és előhossz beküldése elegendő.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérjük kiváló tisztelettel:

(99)1—3

Bocsánczy és Tamássy K.